

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 25. Difficillimum est sanare eum, qui in peccato perseuerat, sicut multi temporis dæmonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

eradicatur, quinimo aliquoties, iam à suo initio
fiam trahit secum difficultatem, quam ipse exper-
tis, sique vires mili desunt, non possum vte-
ris, licet parcas veritate quid acturus es, quando
iam profundas egerit radices, mala confutudine,
quando cor tuum eo modo occupauerit, de quo
Dominus ait per Hieremiam: *Super latitudinem
cordis eorum: An illud confidis vno tractu te pos-
se eradicare? Amplius hoc Deus declarat per e-
tendit Prophetam: Propter multitudinem inqui-
tatis tuae, dura facta sunt peccata tua. Quantum
cōcīo illud spectat, quod alio loco declaravimus
quod ex intensione frigoris, ita obdurescat aqua
ut rupis duriet exequet, ut quidquid adhibe-
tur, impossibile sit emolliri. Coniecte catenam
ex multis annulis, illos reduplica, centuplica,
deum illam, legimus tuo circumvolue, vi-
debis quod illam non confringes, multo licet
conatu idem tentaueris. Magis ad propositum
nostrum ex Hebreo legimus: Quia multiplicata
est iniquitas tua, corroborata sunt peccata tua.
Multiplicata peccata tua, vnum alter superadde,
praecepis in hoc & illud corrue, & videbis quām
formis, ac violentius torturis aquarum exundabat,
qui te demergat, ut illum nee persuadare possis
neceperat: O Dñe Augustine, quām bene hoc
in templo exprimit es: quando totus seculati
traditus (ex ipse faceris) dum te voluisti expedire,
senilis, ut impossibile: Tenebar non casca ferre,
sed ferrea mea voluntate. Credisne primo impetu
arborum ita radicatum eradicari? sapientis
& sapientis irruo conat, delubrat illud ita ex-
aggerat spiritus S. ut inter impossibilitas numeret,
comparatque illi ethiopem lavare, non quod ab-
solutè sit impossibile, sed actu difficillimum. Si
mutare posset arbitrius pellēt suam, & parvus va-
rietas suas sic Eras. Et. An ergo non manet mihi
liberum arbitrium? Mauer, atramen adeo debi-
litatum, ut difficilimum si homini in peccatis in-
tercederet, illa ex corde scipoque relinqueret. Cōfir-
mat hoc & nervosè, & Theologice D. Bern. Nescio
quo prauo, & mire modo ipsa libi voluntas peccato
quidem in deterius mutari necessearem facit, ut ne-
cessitas cum voluntaria si, excusare valeat voluntar-
iam, nec voluntas cum si illata, excludere necesse-
ritatem. Est enim necessitas hac quodammodo volun-
taria, est favoribilis quedam vi, premendo blandi-
dium, & blandiendo premens Ec. Haec congrue ex-
ponit subtiliter verba illa Regis Ezechie:
*Domine un paix respondere pro me, quid dicam, aut
quid respondebo, cum ipso fecerit. Domine vim pa-
tor, sed ipse sum qui vim infero. Quid ait Rex sa-
pientissime: querit D. Bern. Si tu ille sis qui vim**

infers, quis tibi vim infert, quis cogit: liber non es? omittere non potes quod agis, cum ipse sis qui facis? Opposita sunt vis & libertas. Verū est (inquit D. Bern.) volunt autem Rex sapientissimus declarare quam violentiam exerceat peccatum in anima radicatum, quæ possit vocari violentia libera, vel libertas violenta, licet enim realiter ma- neat libertas arbitrij; tantus est tamen eius ni- petus, quo cor ad peccatum pertrahit, ut vim ei- infert videatur. Et hoc in templo experite, qui ait: Certe, Domine, quām libenter mulierem illam manu mitterem, sed non possum. Vitam illam de- sidero in meliore commutare, & videor mihi, ne facere possum, alligatus, quo significatur, non impossibilitas, quæ nulla est, sed operis difficitas que maxima est. Cum hæc igitur ita sint, qua- ratione præsumis in tam brevi & duro confi- cto, ut est illa mortis hora, posse te efficaciter conuerti, & evellere radicibus cor, ex eo cui milles radicibus in hæret radicatum.

S. 25. Difficillimum est sanare eum, qui in
peccato perseverat, sicut multi temporis dan-
monium.

MEmorabilem refert historiam D. Mart. & D. Marc. eamque examinat D. P. Chrys. Matib. 17.
Pater erat, cui filius etat iam pubes, à dæ-
mone arreptitus, duxi nimis exceptus mille pe-
rie ulis aquæ, ignis, lapidisque expositus: Hic ut Ser. 15.
vidit Sanctus Apostolos predicantes, vbique, ac
dæmonia ejicientes, adulxit illum, ac eorum nul-
lus potuit illum exturbare, puerumque libertate
Christum accessit, illi fiam exponit calamita-
tem, sibiq[ue] necessitatem, quodque, quia eum
Apostoli curato non valuerant, ad illum adduxerat
liberandum. Interrogat patrem: C. risus, Qua-
rum tempora est, ex quis hot ei accidit? Cui patrem
Ab insania: quem dæmon sapientis coatus est in-
tentum præcipio, vel in præterfluentem de-
mergere, vel ignibus combuere. Quis miserrus
Dominus, Dæmoni præcipit, ut ab eo discedat, li-
berumque relinquit: diabolus autem multum illum
excruciat, ac discepens, tandem egreditur, fa-
num dimittit, in terramque prosternit. Vi multi-
dissent: quia moritur illi. Illico Christus exten-
dens manum artipit puerum sanguine in pedes
erexit. Quis non miretur, quod cum Apostolis
tantam Christus dedisset periculam ejiciendi
dæmonia, hoc tamen dæmonium ejiceret non po-
tuerint; resque hæc tam ardua fuerit, ut noce-
fuerit Christus suam apponere manum omnipo-

N. 3. sententia

102 HOMILIA DECIMATERIA DE DISCESSU CHRISTI

tempore. Sed in quem finē quæsuit à patre Christus tempus à quo diabolus puerum arripuerat? An ignorabat? Iam enim dixerat Ioh: *Ab omnipotente non sunt abscondita tempora.* Prescribit nobis regulam D. Aug. quando aduestimus in miraculis, qua Christus fecit circa corpora quædam particulates & extraordinarias circumstantias, intelligeremus, quid nobis aliiquid, quodamnam, velit indicate.

Potest quidem (ait D. Chrys.) Christus diabolum expellere, nec tempus inquirere passionis, cum illud noster, & quā vellet facilitate curare esergumenum, & dedisse præstatiem Apostolis, hunc quoque ut castos liberandi: voluit tamen ut intelligeremus, quanti negotij sit, in tempore cūcere diabolum, vel si placet, inuen-

Hom. 40. Demon peccatum pessimum est. Ne credideris quamlibet manum sufficiere, que efficaciter tales ex-

Serm. 12. Matt. 13. ix. S. in Epi. ad Rom.

peccato vestro morimini. Quomodo hoc dicit Dominus, nōne tu ille, qui legem hanc sanxisti? Quis & iniurietis, omnis qui querit iniurias. Omnis sine villa exceptione. Quomodo igitur illis ait: Quereis me, & non innescatis? Verum ait, ait Dominus, Noia vero quid loquatus de praesenti: mnis qui querit, innescat: quā modo querit in praesenti, & non differt querere in futurū, innescat. Et sic cōsonat: Ego vado & quereis me Ego vado in praesenti, & vos eum nō innescatis in praesenti, sed dicitis quid illi queraris in futurū: Quereis me. In quibus prognosticandū quid in peccatis suis moretur, scilicet peccatoribus, qui toto praesenti tempore à Deo se elongant, & à quibus Deus ob eos peccata discedit, quem ex anima sua per ne-

ad nihilum redactus sum & nescio. Nullum mihi nōcumentum inferre videbam, & ec-

ce Ad nihilum redactus sum, Dei gratiam perdidi, consumptus est omnis decor aurum charitas, donorum. Spiritus argentum, virtutum infinitum, spes mortua, spes penitit, anima ita contrita, ut ad eius nullas habeat viros natura reparacionem; quid efficerit lapis hic, si crecerat, si totum cordis implet mundum, cogitationes tuas sensus tuos, tuas intentiones? Ingessum est adulterij peccatum in David, & cum esset pertransiens, non enim erat David peccator inveniens, unde & propheta Nathan in proposita parabola peccatum vocat peregrinum, qui subito supervenit & non habet, nihilominus, eum mensibus aliquor in anima subsisteret, tantas in ea radices egit, adeo vires enervavit, tantam in eius corde stragam edidit, ut illud contriverit:

Ez. 14. Psal. 57. & corrumpit sunt cicatrices meae &c.

dereliquit me virtus mea & hume scelerum insoruit

&c. Fuit autem necessarium, minaretur Deus Prophetam, qui ex professo, de eius ageret separationem. Tunc igitur post tot annorum concubinatu, quibus hoc contaminariis concubinatu, tu qui totum ritum tempus, luxibus impendisti, tu quoque quid iam pauperum sanguinem, in carnem & sanguinem conuictus, num tibi perlitades, quid vno tempore momente, quo exhalas animam, radiatus potius peccatum euclere iūnum creditis, licet habeas confessarios, salutis consiliarios, his tibi omnia salua?

J. 26. Morietur in peccato, qui in eo perseuerans, infests habet, ut ait David, in interno, quem fecit.

*N*ostrum propositū prosequamur. Difficiliter tamen habet latitatem grauem hac Christi sententia: *Quereis me & non innescatis, & in latitudine peccato vestro morimini. Quomodo hoc dicit Dominus, nōne tu ille, qui legem hanc sanxisti? Quis & iniurietis, omnis qui querit iniurias. Omnis sine villa exceptione. Quomodo igitur illis ait: Quereis me, & non innescatis? Verum ait, ait Dominus, Noia vero quid loquatus de praesenti: mnis qui querit, innescat: quā modo querit in praesenti, & non differt querere in futurū, innescat. Et sic cōsonat: Ego vado & quereis me Ego vado in praesenti, & vos eum nō innescatis in praesenti, sed dicitis quid illi queraris in futurū: Quereis me. In quibus prognosticandū quid in peccatis suis moretur, scilicet peccatoribus, qui toto praesenti tempore à Deo se elongant, & à quibus Deus ob eos peccata discedit, quem ex anima sua per ne- fundissima sceleris repellit, qui etiam dormit, dicentes quid in futurū Dei sint querenti, praesentiam agent anno pro ximè vénatio, & mortis horā tellivitatem aliena, transacta, volvitate ad meliora conuentient illis prædicto. *In peccato vestro morimini.* Notat D. Chrys. verba quedā David pluribus mysterijs quām litteris Itz cunda: quia hec à quibusdam Arabis censeantur, profundam tamē continent Theologam: *In fine sunt genes in interitu quem fierunt. In laquo isto quem abscederunt, comprehensus est per eorum. Cognoscitur Dominus indicia facies: in operibus manuum suarum comprehendens est peccator. Explicabimus illa cum Chrys. notantes ex doctrina D. Aug. Quod nobis conueniat prædicatores, tremenda doctaque peccatoribus intonare, ut nostro munere fatus aciamus: nobis enim has Dei s intentat minas: Si non amittitur iniquo iniuriam suam, sanguinem eius de manu tua requiramus. Et ut fatus sit ijs quæ conve-**